

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003682

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бріцкан Тетяна Георгіївна

2. Tetiana H. Britskan

Кваліфікація: 011

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7277-4169

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 15-03-2024

Спеціальність за освітою: 013 Початкова освіта

Місце роботи здобувача: Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125467

Місцезнаходження: вул. Репіна, буд. 12, Ізмаїл, Ізмаїльський р-н., 68600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 4641

Повне найменування юридичної особи: Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125467

Місцезнаходження: вул. Репіна, буд. 12, Ізмаїл, Ізмаїльський р-н., 68600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125467

Місцезнаходження: вул. Репіна, буд. 12, Ізмаїл, Ізмаїльський р-н., 68600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.35.09, 14.01.30

Тема дисертації:

1. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності.
2. Preparing future primary school teachers for the use of information and communication technologies in their professional activity.

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено вивченню проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності. На підставі аналізу, систематизації та узагальнення результатів досліджень українських і зарубіжних учених обґрунтовано необхідність врахування у процесі навчання сучасної дитини її прагнення до взаємодії з цифровими пристроями та легку адаптацію до віртуального середовища тощо. Доведено, що для підвищення ефективності процесу навчання сучасних учнів – представників цифрового покоління вчителів початкової школи має застосовувати засоби навчання на основі ІКТ. Дисертаційне дослідження базується на авторському розумінні «засобу навчання на основі ІКТ». На застосування засобів навчання на основі ІКТ в освітньому процесі початкової школи орієнтує Професійний стандарт. Для використання і створення засобів навчання на основі ІКТ учитель має володіти ІКТ-компетентністю. У роботі уточнено сутність конструкту

«ІКТ-компетентність учителя початкових класів». Реалії сьогодення спонукають учителя опанувати цифрові платформи для організації дистанційного навчання та онлайн-сервіси, які допоможуть урізноманітнити навчальний контент. Стан готовності вчителів початкової школи до застосування ІКТ у професійній діяльності встановлено у результаті лонгітюдного дослідження. З'ясовано, що вимушений перехід до дистанційного навчання підштовхнув учителів до роботи над удосконаленням власної ІКТ-компетентності. Проте отримані результати свідчать, що більшість учителів не користуються онлайн-сервісами для створення навчального інтерактивного контенту, оскільки опанування таких сервісів потребує розширених знань у галузі ІКТ та відповідних технічних і методичних умінь. Тому є потреба у підготовці вчителів початкової школи до застосування ІКТ ще під час навчання у ЗВО. Обґрунтовано та експериментально перевірено адаптивну модель підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування ІКТ у навчанні молодших школярів предметів чи інтегрованих курсів. Розроблена модель охоплює чотири блоки. Цільовий блок визначає мету (формування в майбутніх учителів початкової школи готовності до використання ІКТ у навчанні учнів предметів чи інтегрованих курсів) та наукові підходи, які допоможуть у досягненні сформульованої мети. Уточнено сутність конструкту «готовність майбутнього вчителя початкової школи до застосування ІКТ у процесі навчання молодших школярів предметів чи інтегрованих курсів». Змістово-організаційний блок окреслює зміст підготовки – комплекс онлайн-сервісів для організації очного, дистанційного (у синхронному і асинхронному режимах) та змішаного навчання, а також навчальні дисципліни методичного спрямування, у межах яких пропонується реалізувати цей зміст. Комплекс містить: 1) сервіси для створення навчального інтерактивного контенту: п сервіси для створення інтерактивних вправ; п сервіси для створення інтерактивного відео; п сервіси для створення віртуальних дощок; п сервіси-інтерактивні симулятори; 2) сервіси для організації та проведення онлайн-уроку; 3) сервіси для створення віртуального класу та електронного журналу. Розроблений комплекс є відкритим і підлягає корекції відповідно до потреб учителя та стрімкого розвитку ІКТ. Тому розроблено систему вимог щодо відбору сервісів згідно зі структурними елементами комплексу. У технологічному блоці, враховуючи особистісно-діяльнісний і задачний підходи, визначено технології, використання яких сприятиме опануванню студентами розробленим комплексом. З метою визначення впливу адаптивної моделі на готовність майбутніх учителів початкової школи до застосування ІКТ у професійній діяльності розроблено критерії та відповідно до кожного з них показники опанування майбутніми вчителями початкової школи комплексом онлайн-сервісів, що відображено у результативному блоці. За названими критеріями, відповідно до прояву кожного показника, визначено рівні оволодіння студентами вміннями застосовувати ІКТ в освітньому процесі. Результатом професійної підготовки є готовність майбутніх учителів початкової школи до використання ІКТ у навчанні учнів предметів чи інтегрованих курсів. Виділено та науково обґрунтовано організаційно-педагогічні умови, які забезпечують функціонування розробленої моделі підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування ІКТ у навчанні молодших школярів предметів (інтегрованих курсів): 1) оновлення, доповнення змісту робочих програм методичних дисциплін і курсів за вибором окремими модулями або/та темами, які стосуються застосування ІКТ у навчанні молодших школярів; 2) підготовка і перепідготовка викладачів методичних дисциплін до використання ІКТ; 3) залучення майбутніх учителів до використання ІКТ у проектній діяльності і під час розв'язування ситуаційних задач; 4) створення освітнього середовища в ЗВО шляхом упровадження засобів ІКТ у процес підготовки майбутніх учителів початкової школи.

2. The dissertation research is devoted to the study of the problem of preparing future primary school teachers for the use information and communication technologies in their professional activities. On the basis of the analysis, systematization and generalization of the research results of Ukrainian and foreign scientists, the necessity to take into account in the learning process of the modern child his/her desire to interact with digital devices and easy adaptation to the virtual environment, etc. is justified. It is proved that for improving the effectiveness of the learning process of modern students – representatives of the digital generation, the primary school teacher should use ICT-based learning tools. The dissertation research is based on the author's understanding of "ICT-based learning tool". The Professional Standard focuses on the use of ICT-based learning tools in the educational process

of primary school. To use and create ICT-based learning tools, a teacher must have ICT competence. The paper clarifies the essence of the construct "ICT competence of a primary school teachers". Today's realities make teachers master digital platforms for organizing distance learning and online services that will help to diversify educational content. The state of primary school teachers' readiness to use ICT in their professional activity was revealed as a result of a longitudinal study during. It was found that the forced transition to distance learning pushed teachers to work on improving their own ICT competence, namely: mastering basic digital tools, programs, online services. However, the obtained results indicate that the majority of teachers do not use online services to create educational interactive content, since mastering such services requires extensive knowledge in the field of ICT and relevant technical and methodological skills. And that is why there is a need to prepare primary school teachers for the use of ICT while studying in higher education institutions. The adaptive model of training future primary school teachers for the use of ICT in teaching subjects or integrated courses to primary school students has been substantiated and experimentally verified. The developed model covers four blocks. The target block determines the goal (formation of future primary school teachers' readiness to use ICT in teaching subjects or integrated courses to students) and scientific approaches that will help in achieving the formulated goal. The essence of the construct "readiness of the future primary school teacher to use ICT in process of teaching subjects or integrated courses to primary school students" is clarified. The content-oriented and organizational block outlines the content of training – a complex of online services for the organization of face-to-face, distant (in synchronous and asynchronous modes) and mixed learning, as well as educational disciplines of methodological direction, within which it is proposed to implement this content. The complex contains: 1) services for creating educational interactive content: □ services for creating interactive exercises; □ services for creating an interactive video; □ services for creating virtual whiteboards; □ services-interactive simulators; 2) services for organizing and conducting an online lesson; 3) services for creating a virtual class and electronic journal. The developed complex is open and subject to correction in accordance with the needs of the teacher and the rapid development of ICT. Therefore, we have developed a system of requirements for the selection of online services in accordance with the structural elements of the complex. In the technological block, taking into account personality and activity-based, as well as problem-based approaches, learning technologies are defined; their use will contribute to students' mastery of the developed complex. In order to determine the influence of the adaptive model on the readiness of future primary school teachers to use ICT in their professional activity, we developed the criteria and, in accordance with each of them, indicators of future primary school teachers mastery of a set of online services, which is reflected in the resultative block. According to the outlined criteria, according to the manifestation of each indicator, the levels of students' mastery of the skills to use ICT in the educational process are determined. Therefore, the result of professional training is the readiness of future primary school teachers to use ICT in teaching subjects or integrated courses to students.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Бріцкан Т. Особливості підготовки майбутнього вчителя початкових класі до інноваційної діяльності. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія : Педагогічні науки. 2017. № 36. С. 23–27.

- Скворцова С., Онопрієнко О., Бріцкан Т. Особливості навчання математики в початковій школі дітей цифрового покоління. Проблеми сучасного підручника. 2020. № 25. С. 160–181. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2020-25-160-181>
- Скворцова С., Бріцкан Т. Створення навчальних відео з математики для молодших школярів у сервісах MS PowerPoint, Renderforest. NewInception. 2022. № 1-2(3-4). С. 7–17. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5761875>
- Skvortsova S., Onopriienko O., Britskan T. Training for future primary school teachers in using service H5P teaching mathematics. In E. Smyrnova-Trybulska (Ed.), E-learning and STEM Education. E-learning. Katowice-Cieszyn: Studio NOA for University of Silesia, 2019. № 11. P. 277–294. URL: <https://doi.org/10.34916/el.2019.11.18>
- Skvortsova S., Britskan T., Haievets Y. E-course “Internet resources for creating mathematical learning and game content for primary school children”. / In E. Smyrnova-Trybulska (Ed.). Innovative Educational Technologies, Tools and Methods for E-learning. Series on E-learning. 2020. Vol. 12. P. 65–76. Studio Noa for University of Silesia. DOI: 10.34916/el.2020.12.06.
- Skvortsova S. Britskan T. “Distance mathematics lessons in primary school: services for creating interactive exercises”. E-learning in the Time of COVID-19. Series on E-learning. 2021. Vol. 13. P. 225–237. DOI: 10.34916/el.2021.13.19.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U0020223

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скворцова Світлана Олексіївна

2. Svitlana O. Skvortsova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4047-1301

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нікулочкіна Олена Василівна
2. Olena V. Nikulochkina

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7734-6080

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02136146

Місцезнаходження: вул Незалежної України, 57-А, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Акуленко Ірина Анатоліївна
2. Iryna A. Akulenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4603-409X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 81, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бахмат Наталія Валеріївна
2. Nataliia V. Bakhmat

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6248-8468

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кічук Надія Василівна

2. Nadiia V. Kichuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0049-2645

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125467

Місцезнаходження: вул. Репіна, буд. 12, Ізмаїл, Ізмаїльський р-н., 68600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Біла Олена Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Біла Олена Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Соколова Алла Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна